10వ అధ్యాయం

١٠ـ بَابٌ فِي الْمُبَادَرَةِ إِلَى الْخَيْرَاتِ، وَحَثُّ مَنْ تَوَجَّهَ لِخَيْرٍ عَلَى الإِقْبَالِ عَلَيْهِ بِالْجِدِّ مِنْ غَيْرِ تَرَدُّدٍ

సత్కార్యాల కోసం తొందరపడటం గురించి, సత్కార్యాన్ని ఎలాంటి సంకోచం లేకుండా పూర్తి శ్రద్ధతో, చిత్తశుద్ధితో చేయమని సద్వర్తనుని పురికొల్పడం గురించి.

قال الله تعالى: ﴿فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ﴾ [البقرة: ١٤٨]، وقال تعالى: ﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ [آل عمران: ١٣٣].

అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు: "మంచి పనుల వైపుకు పరుగులు తీయండి." (అల్ బఖర : 148)

మరొకచోట అల్లాహ్ ఇలా అంటున్నాడు : "మీ ప్రభువు క్షమాభిక్ష వైపుకు, స్వర్గం వైపునకు పోయే మార్గంలో పరుగెత్తండి. ఆ స్వర్గం భూమ్యాకాశాల అంత విశాలమయింది. అది భయభక్తులు కలవారి కొరకు తయారు చేయ బడింది." (అల్ బఖర : 133)

وَأَمَّا الأَحَادِيث:

ఇక ఈ అధ్యాయానికి సంబంధించిన హదీసులు -

٨٧ ـ فَالأَوَّل: عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رضي الله عنه أَنَّ رسولَ الله ﷺ قال: «بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ فِتَناً كَقِطَعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ يُصْبِحُ الرَّجُلُ مُؤْمِناً وَيُمْسِي كَافِراً أَو يُمْسِي مُؤْمِناً وَيُصْبِحِ كَافِراً، يَبِيعُ دِينَهُ بِعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا» رواه مسلم.

87. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రబోధించారు : రేజీకటి తునకల్లాగా కమ్ముకునే ఉపద్రవాలు రాకముందే మీరు మంచిపనులు చేయడానికి త్వరపడండి. (అటువంటి ఉపద్రవ కాలంలో) మనిషి ఉదయంపూట విశ్వాసిగా ఉండి సాయంత్రానికల్లా అవిశ్వాసిగా మారి

పోతాడు. సాయంత్రం వేళ విశ్వాసిగా ఉన్నవాడు ఉదయాని కల్లా అవిశ్వాసిగా మారిపోతాడు. ప్రాపంచిక తుచ్ఛ ప్రయోజనాల కోసం తన ధర్మాన్నే అమ్ముకుంటాడు. (ముస్లిం)

(సహీహ్ ముస్లింలోని విశ్వాస ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

ప్రళయం వచ్చేముందు ఒకదాని తరువాత ఒకటి ఉపద్రవాలు ఉత్పన్నమవుతూ ఉంటాయని ఈ హదీసులో చెప్పబడింది. అలాంటి ఉపద్రవాల్లో చిక్కుకున్న మనిషి దృష్టిలో ధర్మానికి, విశ్వాసానికి విలువే లేకుండా పోతుంది. అతడు ప్రాపంచిక ప్రయోజనాల కోసం పరుగులు తీస్తుంటాడు. చివరికి ప్రపంచంలో తనకు కలిగే స్వల్ప లాభాల కోసం తన ధర్మాన్ని, విశ్వాసాన్ని అమ్ముకోవటానికి కూడా వెనుకాడడు. తన ధర్మంపై నిలకడగా ఉంటాడో లేక విశ్వాసాన్ని అమ్ముకొని అవిశ్వాసిగా మారతాడో తనకే తెలియదు. నేడు ఇలాంటి మాయ మనుషులకు కొదువలేదు. ఉదయం ఒక రకంగా ఉంటే సాయంత్రానికి మరో రకంగా ఉంటారు. వేళ్ళపై లెక్కపెట్టగల కొందరికి తప్ప ఈ రోజుల్లో చాలామందికి తమ ధర్మంపై నిలకడ లేదు. దీనివల్ల ప్రళయం సంభవానికి ఇంకెంతో కాలం లేదని తెలుస్తోంది. ఇటువంటి ఉపద్రవ పరిస్థితుల్లో విశ్వాసులు సత్యధర్మంపై నిలకడగా ఉండాలని, మంచిపనులు చేయడంలో మిన్నగా ఉండాలని పై హదీసులో తాకీదు చేయబడింది.

۸۸ ـ الثَّاني: عَنْ أَبي سَرْوَعَةَ ـ بكسرِ السينِ المهملةِ وفتحها ـ عُقْبَةَ بْنِ الْحَارِثِ رضي الله عنه قال: صَلَّيْتُ وَرَاءَ النَّبِيِّ ﷺ بالمَدِينَةِ العَصْرَ، فَسَلَّمَ ثُمَّ قَامَ مُسْرِعاً فَتَخَطَّى رِقَابَ النَّاسِ إِلَى بَعْضِ حُجَرِ نِسَائِهِ، فَفَزِعَ النَّاسُ مِنْ سُرعَتِهِ، فَخَرَجَ عَلَيْهِمْ، فَرَأَى أَنَّهُمْ قَدْ عَجِبُوا مِنْ سُرْعَته، قَالَ: «ذَكَرْتُ شَيْئاً مِنْ تِبْرٍ عِنْدَنَا، فَكَرِهْتُ أَنْ يَحْبِسَنِي، فَأَمَرْتُ بِقِسْمَتِه»

88. హజ్రత్ అబూ సర్వఅ (సిర్వఅ అని కూడా చదువవచ్చు) ఉఖబా బిన్ హారిస్ కథనం : నేనొకసారి మదీనా నగరంలో దైవప్రవక్త (సల్లం) వెనుక 'అస్ర్' నమాజు చేశాను. ఆయన సలాం చేసి నమాజు ముగించాక చటుక్కున లేచి నిలబడ్డారు. ఆ తరువాత జనుల మెడల పైనుంచి గెంతుతూ తొందర తొందరగా తన సతీమణుల్లోని ఒకామె ఇంటికి వెళ్ళారు. ఆయన తొందరపాటును చూసి జనం కలవరపడ్డారు. (కొంత

రواه البخاري. وفي رواية له: «كُنْتُ خَلَّفْتُ فِي البَيْتِ تِبْراً مِنَ الصَّدَقَةِ؛ فَكَرِهْتُ أن أُبَيِّتَهُ». «التِّبْرُ» قطع ذَهَبٍ أوْ فضَّةٍ.

సేపటికి) తిరిగి వచ్చిన దైవప్రవక్త (సల్లం) జనం తన తొందరపాటుకి ఆశ్చర్య పోవటం చూసి "మా ఇంట్లో (బంగారం లేక వెండి) తునకలో కొంతభాగం మిగిలివున్న సంగతి నాకు గుర్తొచ్చింది. అది నాకు (దైవధ్యానంలో) ఆటంకం కలిగించడం నాకిష్టం లేదు. అందుకే నేను (త్వరగా వెళ్ళి) దాన్ని (అవసర మున్నవారికి) పంచిపెట్టమని ఆదేశించి వచ్చాను" అని చెప్పారు. (బుఖారీ)

బుఖారీలోని వేరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది : ఇంట్లో నేను సదఖా సొత్తు అయిన (వెండి లేక బంగారపు) తునక ఒకటి వదలిపెట్టి వచ్చాను. రాత్రికి అది నా ఇంట్లో ఉండటానికి నేనిష్టపడను."

'తిబ్ర్' అంటే బంగారం లేక వెండి ముక్కలు.

(సహీహ్ బుఖారీలోని ఉపద్రవాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. మనిషి దృష్టిని దైవధ్యానం నుండి మరల్చే వ్యామోహపూరిత వస్తువులను అక్కున చేర్చుకోరాదని ఈ హదీసు బోధపరుస్తోంది.
2. సాధారణ పరిస్థితుల్లో జనుల భుజాలపైనుండి దుముకుతూ వెళ్ళటం అవాంఛనీయమే అయినప్పటికీ కొన్ని ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో అవసరమని భావిస్తే అలా చేయడంలో తప్పులేదని కూడా ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడుతోంది.

٨٩ ـ الثَّالِثُ: عَنْ جَابِرٍ رضي الله عنه قال: قال رجلٌ للنبيِّ ﷺ يَوْمَ أُحُدٍ: أَرَأَيْتَ إنْ قُتِلْتُ فَأَيْنَ أنَا؟ قَالَ:

89. హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) కథనం : ఉహుద్ యుద్ధం జరిగిన రోజు ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (సల్లం)ను "ఒకవేళ నేను (దైవతిరస్కారుల చేతుల్లో) హతమైతే,

«في الجَنَّةِ» فَأَلقَى تَمَرَاتٍ كُنَّ في يَدِهِ، ثُمَّ قَاتَلَ حَتَّى قُتِلَ. متفقٌ عليه.

ఆ తరువాత నేను ఎక్కడికి వెళతానో చెప్పగలరా?'' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఆయన 'స్వర్గానికి' అని సమాధానమిచ్చారు. అది విన్నదే తడవుగా ఆ వ్యక్తి తన చేతిలోని ఖర్జూర పండ్లను పారేసి (కదనరంగంలో దూకాడు.) అక్కడ (శత్రువులతో వీరోచితంగా) పోరాడుతూ అమరగతినొందాడు. (బుఖారీ -ముస్లిం)

(సహీహ్ బుఖారీలోని యుద్ధాల ప్రకరణంలోనూ, సహీహ్ ముస్లింలోని నాయకత్వ ప్రకరణంలోనూ ఈ హదీసు పొందుపరచబడి ఉంది.)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా దైవప్రవక్త సహచరులు దైవమార్గంలో వీరమరణం పొందటానికి ఎంతగా ఉవ్విళ్ళూరేవారో అర్థమవుతోంది. దైవమార్గంలో అమరగతినొందితే దానికి ప్రతిఫలంగా స్వర్గం లభిస్తుందనీ, ఒక విశ్వాసి నిజ మనస్సుతో వీరమరణాన్ని కోరుకుంటే అల్లాహ్ తప్పకుండా అతనికి ఆ భాగ్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడని కూడా ఈ హదీసు ద్వారా బోధపడుతున్నది.

٩٠ ـ الرَّابع: عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: جَاءَ رجلٌ إلى النَّبيِّ ﷺ، فقال: يا رسولَ الله! أَيُّ الصَّدَقَةِ أَعْظَمُ أَجراً؟ قَالَ: «أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَحِيحٌ شَحِيحٌ تَخْشَى الفَقْرَ، وَتَأْمَلُ الغِنَى، وَلَا تُمْهِلْ حَتَّى إذَا بَلَغَتِ الحُلْقُومَ. قُلْتَ: لِفُلَانٍ كَذَا ولِفُلَانٍ كَذَا، وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ» متفقٌ عليه.

90. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం: ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త (స) దగ్గరకు వచ్చి "ఓ దైవప్రవక్తా! ప్రతిఫలం రీత్యా ఎలాంటి దానం గొప్పది?'' అనడిగాడు. దానికి ఆయన ఇలా అన్నారు : "నీవు ఆరోగ్యంగా ఉన్నావు, నీకు సంపదపై వ్యామోహం కూడా ఉంది, (ఖర్చుచేస్తే) ఎక్కడ పేదవాణ్ణయిపోతానోనన్న భయంతోపాటు ధనవంతుణ్ణవ్వాలన్న ఆశ కూడా ఉంది, అలాంటి పరిస్థితిలో చేసే దానం (పుణ్యం రీత్యా గొప్పది), కాబట్టి నీవు దానధర్మాలు చేయడంలో ఆలస్యం చేయకు! ఆఖరికి ప్రాణం పీకలమీదకు వచ్చినప్పుడు వాడికి ఇంత

«الحُلقُومُ»: مَجرَى النَّفَسِ.
و«المَرِيءُ»: مَجرَى الطَّعامِ وَالشَّرابِ.

ఇవ్వండి, వీడికి ఇంత ఇవ్వండి అని నువ్వు అన్నా లాభముండదు. ఎందుకంటే అప్పటికే అది ఒకడి (వారసుడి) సొంతం అయిపోయి వుంటుంది.

(బుఖారీ - ముస్లిం)

'హుల్‌ఖూమ్' శ్వాసనాళిక, 'మరీవు' ఆహారనాళిక.

(సహీహ్ బుఖారీలోని వీలునామాల ప్రకరణంలోనూ, ఇంకా సహీహ్ ముస్లింలోని జకాత్ ప్రకరణంలోనూ ఈ హదీసు పొందుపరచబడిఉంది.)

ముఖ్యాంశాలు

మనిషి అన్నివిధాలా ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు చేసే దానధర్మాలే నిజమైన దానధర్మాలుగా పరిగణించబడతాయి. జీవిత కాలమంతా పిసినిగొట్టుగా వ్యవహరించి తీరా మృత్యువు దాపురించినప్పుడు చేసే దానాలకు దేవుని దృష్టిలో ఏమంత ప్రాధాన్యత ఉండదు. పైగా ఆ సమయంలో మనిషి తన ధనంలో మూడోవంతుకంటే ఎక్కువ ధనాన్ని దానధర్మాలకోసం వెచ్చించనూ లేడు. తతిమ్మా ధనంపై వారసులకు హక్కు ఏర్పడుతుంది. కనుక దానిని దైవమార్గంలో ఖర్చుపెట్టడానికి వీలులేదు. అందుకే చావుబతుకుల్లో ఉన్నప్పుడు మనిషి తన ధనంలో నుండి దానాలుచేయాలన్నా లేక విరాళాలు ఇవ్వాలన్నా మూడోవంతుకన్నా ఎక్కువ ధనాన్ని ఇవ్వకూడదని ఆదేశించబడింది. ఇంకా ఈ హదీసులో మానవుడు సత్కార్యాల విషయంలో ముఖ్యంగా దానధర్మాలు చేయడంలో ఆలస్యం చేయకుండా ఆతురత కనబరచాలని కూడా చెప్పబడింది.

٩١ ـ الخامس: عن أنسٍ رضي الله عنه، أنَّ رسولَ الله ﷺ أَخَذَ سَيفاً يَومَ أُحُدٍ فَقَالَ: «مَنْ يَأْخُذُ مِنِّي هٰذَا؟» فَبَسَطُوا أَيْدِيَهُمْ، كُلُّ إِنسَانٍ مِنهُمْ يَقُولُ: أَنَا، أَنَا. قَالَ: «فَمَنْ يَأْخُذُهُ بِحَقِّهِ؟»، فَأَحْجَمَ القَومُ، فَقَالَ أبو دُجَانَةَ رضي الله عنه: أَنَا آخُذُهُ بِحَقِّهِ، فَأَخَذَهُ فَفَلَقَ بِهِ هَامَ

91. హజ్రత్ అనస్ (రజి) కథనం : ఉహుద్ సంగ్రామం జరిగిన రోజు దైవ ప్రవక్త (సల్లం) ఒక ఖడ్గాన్ని చేతిలో పట్టుకొని "ఇది ఎవరు తీసుకుంటారు?" అని ప్రకటించారు. దానికోసం సహచరులందరూ చేతులు చాపారు. నేనంటే నేనని ఎగబడ్డారు. అప్పుడు ఆయన "దీనిని తీసుకొని దీని హక్కును నెరవేర్చగల వాడెవడు?" అని అడిగారు.

الْمُشْرِكِينَ. رواه مسلم. اسمُ أَبِي دُجَانَةَ: سِمَاكُ بْنُ خَرشَةَ. قَوْلُهُ: «أَحْجَمَ القَوْمُ»: أَيْ تَوَقَّفُوا. و«فَلَقَ بِهِ»: أي شَقَّ، «هَامَ الْمُشْرِكِينَ»: أي رُؤُوسَهم.

అది విని అందరూ వెనక్కి తగ్గారు. వారిలో అబూ దుజానా (రజి) ముందుకు వచ్చి "నేను దానిని తీసుకొని దాని హక్కును నెరవేర్చగలను" అన్నారు. ఆ విధంగా ఆయన దైవప్రవక్త (సల్లం) నుంచి ఖడ్గం తీసుకొని బహుదైవారాధకులను చీల్చిచెండాడారు. *(ముస్లిం)*

"అహ్జామల్ ఖౌమ్" అంటే వారు తటపటాయించారని అర్థం. 'ఫలఖ' అంటే చీల్చడం, చించడం. హామల్ ముష్రికీన్ అంటే బహుదైవారాధకుల తలలు.

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రవక్త సహచరుల ఘనతా విశిష్ఠతలు)

ముఖ్యాంశాలు

ఈ హదీసు ద్వారా హజ్రత్ అబూ దుజానా (రజి) గారి ధైర్యసాహసాల ప్రశస్తి వెల్లడౌతోంది. అంటే దీనర్థం ఇతర సహచరులు పిరికితనాన్ని ప్రదర్శించారని కాదు. వాస్తవానికి తాము ఆ కరవాలం హక్కు నెరవేర్చలేమన్న భయంతోనే ఇతర సహచరులు దైవప్రవక్త నుండి దాన్ని పుచ్చుకోటానికి తటపటాయించారు. అందుకే మొదటిసారి ఆయన ఎలాంటి షరతు లేకుండా ఖడ్గం ఎవరు తీసుకుంటారని ప్రకటించినప్పుడు అందరూ ఎగబడ్డారు. ఖడ్గం తీసుకునే ఉద్దేశ్యం దానితో దైవమార్గంలో యుద్ధం చేయటమే. ఆ యుద్ధపిపాసలో మాత్రం ఏ సహచరుడూ వెనుకంజవేయలేదు.

٩٢ ـ السَّادس: عن الزُّبَيْرِ بْنِ عديٍّ قال: أَتَيْنَا أَنَسَ بْن مَالِكٍ رضي الله عنه فَشَكَوْنَا إِلَيْهِ مَا نَلْقَى مِنَ الحَجَّاجِ. فَقَالَ: «اصْبروا فَإِنَّهُ لا يَأْتِي زَمَانٌ إِلَّا والَّذي بَعْدَهُ شَرٌّ مِنْهُ حَتَّى تَلْقَوا رَبَّكُمْ» سَمِعْتُهُ مِنْ نَبِيِّكُمْ ﷺ. رواه البخاري.

92. హజ్రత్ జుబైర్ బిన్ అదీ కథనం : మేము అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) దగ్గరికి వెళ్ళి హజ్జాజ్ ఆగడాల గురించి ఆయనకు ఫిర్యాదు చేశాము. అప్పుడు ఆయన "ఓర్పు వహించండి! ఎందుకంటే, మీరు మీ ప్రభువును కలుసుకునే వరకూ మీపై వచ్చే కాలం అంతకంతకూ దిగజారిపోతూనే ఉంటుంది. ఈ

విషయం నేను మీ ప్రవక్త నోట విన్నాను" అని చెప్పారు. *(బుఖారీ)*

(సహీహ్ బుఖారీలోని ఉపద్రవాల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

రాను రాను పరిస్థితులు మరింత హీనంగా తయారవుతాయని, అదేవిధంగా ప్రజాధికారులు కూడా నైతికంగా నానాటికీ దిగజారిపోతుంటారని ఈ హదీసులో భవిష్యత్తును గురించి సూచించడం జరిగింది. అలాంటి పరిస్థితిలో అధికారులను వారి మానాన వారిని వదలిపెట్టి ప్రజల్లోని ప్రతి ఒక్కడూ స్వీయ సంస్కరణ గురించి ఆలోచించాలని, పరలోకంలో తనకు ఏ గతి పడుతుందోనని చింతిస్తూ ఉండాలని ఈ హదీసు బోధపరుస్తోంది. అధికారులు హింసాదౌర్జన్యాలకు పాల్పడితే ఓర్చుకోవాలని, సహనం వహించాలని అంటోంది.

٩٣ ـ السَّابع: عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسولَ الله ﷺ قال: «بادِروا بالأعْمَالِ سَبْعاً، هَلْ تَنْتَظِرُونَ إلَّا فَقْراً مُنسِياً، أو غِنًى مُطْغِياً، أَوْ مَرَضاً مُفْسِداً، أَوْ هَرَماً مُفْنِداً أَوْ مَوْتاً مُجْهِزاً أَوْ الدَّجَّالَ فَشَرُّ غائِبٍ يُنتَظَرُ، أَوِ السَّاعَةَ فالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ!؟» رواه الترمذي وقال: حديثٌ حسنٌ.

93. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రబోధించారు : ఏడు రకాల అవస్థలు దాపురించకముందే మంచి పనులు చేయడానికి త్వరపడండి. మీరు (ధర్మాన్ని) మరచిపోయేటట్లు చేసే పేదరికం కోసం ఎదురుచూస్తున్నారా? హద్దుమీరి ప్రవర్తించేటట్టు చేసే కలిమిని కోరుకుంటున్నారా? మీ ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేసే రోగం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక బుద్ధిని, వివేకాన్ని చెడ గొట్టే వృద్ధాప్యం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక తృటిలో ఉసురుతీసే చావుకోసం ఎదురుచూస్తున్నారా? లేక కనిపించని కీడుల్లో అత్యంత హానికరమైన దజ్జాల్ (ఉపద్రవాగ్రేసరుని) రాక కోసం ఎదురు చూస్తున్నారా? లేక ప్రళయం కోసం

ఎదురుచూస్తున్నారా? ప్రళయమైతే కడు భయంకరమైనది, చేదైనది.

ఈ హదీసును తిర్మిజీ ఉల్లేఖించి, 'హసన్'గా పేర్కొన్నారు.

(తిర్మిజీలోని ఐహిక అనాసక్తత అధ్యాయము)

ముఖ్యాంశాలు

పైన పేర్కొనబడిన అవరోధాలు ఎదురైతే మనిషి సత్కార్యాలు చేసే భాగ్యాన్ని కోల్పోతాడని; అందుకని అవరోధాలు, ఆటంకాలు ఎదురుకాకముందే మానవుడు సత్కార్యాలు చేసి తన పరలోక జీవితాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవాలని ఈ హదీసు చెబుతోంది.

94. దైవప్రవక్త (సల్లం) ఖైబర్ యుద్ధం జరిగిన రోజున ఇలా అన్నారని హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి)యే ఉల్లేఖించారు: "నేను ఈ జెండాను దైవాన్నీ, ఆయన ప్రవక్తనూ ప్రేమించే వ్యక్తికి ఇస్తాను. దేవుడు అతని చేతుల మీదుగానే విజయాన్ని ప్రసాదిస్తాడు." హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) ఇలా అన్నారు: నేనెన్నడూ పదవులు కోరుకోలేదు. కాని ఆ రోజు మాత్రం (ఆ భాగ్యం నాకు లభిస్తే బాగుండునని నా మనసు ఉవ్విళ్ళూరింది). అందుకే ఆ పదవి (సారథ్యం) కోసం నన్ను పిలుస్తారేమోనని నేను ఆతురతతో లేచి తొంగి తొంగి చూడసాగాను. (హదీసు ఉల్లేఖకులు అంటున్నారు.) ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (సల్లం) హజ్రత్ అలీని పిలిచి, ఆయనకు జెండాను అందజేస్తూ, "వెళ్ళు, దేవుడు

٩٤ ـ الثامن: عنه أن رسولَ الله ﷺ قال يومَ خَيْبَرَ: «لأُعْطِيَنَّ هٰذِهِ الرَّايَةَ رَجُلاً يُحِبُّ اللهَ وَرَسُولَهُ، يَفْتَحُ اللهُ عَلَى يَدَيْهِ»، قال عُمَرُ رضي الله عنه: مَا أَحْبَبْتُ الإِمَارَةَ إلَّا يَوْمَئِذٍ، فَتَسَاوَرْتُ لَهَا رَجَاءَ أَنْ أُدْعَى لَهَا، فَدَعَا رسولُ الله ﷺ عليَّ بنَ أَبي طَالب، رضي الله عنه، فَأَعْطَاهُ إِيَّاهَا،

నీ ద్వారా విజయాన్ని ప్రసాదించేదాకా అటూ ఇటూ చూడకు" అని ఉపదేశిం చారు. హజ్రత్ అలీ (రజి) కొంతదూరం నడిచాక ఒకచోట ఆగిపోయారు. కాని ఎటూ చూడలేదు. "ఓ దైవప్రవక్తా! నేను ఏ ప్రాతిపదికపై ప్రజలతో పోరాడాలి?" అని బిగ్గరగా అడిగారు. "అల్లాహ్ తప్ప వేరొక ఆరాధ్యదైవం లేడనీ, ముహమ్మద్ దైవప్రవక్త అని వారు సాక్ష్యమిచ్చేదాకా నీవు వారితో పోరాడు. వారు గనక అలా చేస్తే, నిస్సందేహంగా వారు నీ నుండి తమ ప్రాణాలను ధనాన్ని రక్షించుకున్న వారవుతారు. అయితే న్యాయపరంగా వారి ప్రాణాల నుండి, ధనం నుండి ప్రతీకారం తీర్చుకోవటం జరుగుతుంది. అంటే వారు ఏ ముస్లింనైనా హతమారిస్తే ప్రతీకారంగా అతణ్ణి కూడా హత మార్చడం జరుగుతుంది. ఎవరి ధనాన్నైనా కబళించినా లేక జకాత్ దానం చెల్లించకపోయినా అతణ్ణుండి దానిని వసూలు చేయడం అవసరం. నోటితో ఇస్లాం స్వీకరించామని అంటే చాలు వారి ప్రాణాలకూ, వారి ధన సంపదలకూ ఎలాంటి హాని జరగదు. (ఒకవేళ వారు మనస్ఫూర్తిగా ఇస్లాం స్వీకరించనట్లైతే) వారి లెక్క అల్లాహ్ చూసుకుంటాడు.

وَقَالَ: «امْشِ وَلا تَلْتَفِتْ حَتَّى يَفْتَحَ اللهُ عَلَيْكَ» فَسَارَ عَلِيٌّ شَيْئاً ثُمَّ وَقَفَ وَلَمْ يَلْتَفِتْ؛ فَصَرَخَ: يَا رسولَ الله، على ماذَا أُقاتل النَّاسَ؟ قالَ: «قَاتِلْهُمْ حَتَّى يَشْهَدوا أَنْ لَا إِلٰهَ إِلَّا الله، وَأَنَّ مُحَمَّداً رسولُ الله، فَإِذَا فَعَلُوا ذلكَ فَقَدْ مَنَعُوا مِنْكَ دِمَاءهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّهَا، وَحِسَابُهُمْ عَلَى الله» رواه مسلم.

«فَتَسَاوَرْت» هُوَ بالسِّين المهملة: أيْ وَثَبْتُ مُتَطَلِّعاً.

అంటే ప్రళయం రోజు అల్లాహ్ స్వయంగా వారిని లెక్క అడుగుతాడు. (ముస్లిం)

'ఫతసావర్తు' అంటే నేను లేచి దైవప్రవక్త (సఅసం) వైపు తొంగి చూసేవాడిని, అని అర్థం.

(సహీహ్ ముస్లింలోని ప్రవక్త సహచరుల ఘనతావిశిష్టతల ప్రకరణం)

ముఖ్యాంశాలు

1. ఈ హదీసులో హజ్రత్ అలీ (రజి) గారి ప్రత్యేకత, ఆయన విశిష్ఠతలు పొందు పరచబడ్డాయి.
2. దైవప్రవక్త గారి మహిమ ఇందులో బోధపడుతోంది. ఖైబర్ యుద్ధంలో జయం తమదేనని ఆయన ముందుగానే చెప్పారు. అన్నట్లుగానే ఆ యుద్ధంలో ముస్లింలే జయించారు.
3. బాహ్య పరిస్థితులను బట్టి ఇస్లామీయ ఆదేశాలు వర్తిస్తాయి. కనుక ఎవరైనా నోటితో తను ఇస్లాం స్వీకరించానని అంటే అతణ్ణి ముస్లింగానే భావించటం జరుగుతుంది. అతని అంతరంగాన్ని మాత్రం దైవానికే వదలివేయడం జరుగుతుంది. అయితే అలాంటివారు అన్యాయంగా హత్యకు పాల్పడితే లేక ధర్మం నుండి తిరిగిపోతే మాత్రం అందుకు ప్రాయశ్చిత్తంగా వారిని కూడా హతమార్చడం జరుగుతుంది.